

Nota

**Reserves
en voorzieningen**

Gemeente Veldhoven

d.d. 20 december 2022

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Inleiding	3
1.3	Wettelijk kader	3
1.4	Leeswijzer	3
1.5	Definities	4
Hoofdstuk 2	Theoretisch kader reserves & voorzieningen	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Reserves	5
2.3	Voorzieningen	5
2.4	Samengevat	6
Hoofdstuk 3	Beleid reserves en voorzieningen	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Reserves	7
3.2.1	Algemene reserve	7
3.2.1.1	Benoemde risico's	7
3.2.1.2	Onbenoemde risico's	7
3.2.1.3	Vrije reserve(s)	7
3.2.2	Bestemmingsreserves	8
3.2.2.1	Dekkingsreserves	8
3.2.2.2	Vervangingsreserves	8
3.2.2.3	Doelreserves	9
3.3	Voorzieningen	10
3.3.1	Onderhouds- c.q. vervangingsvoorzieningen	10
3.3.2	Voorzieningen voor verplichtingen, risico's, verliezen en derden ..	12
3.3.2.1	Egalisatievoorzieningen tarieven	12
3.3.2.2	Voorziening wethouderspansioenen	12
3.3.2.3	Voorziening verlofsparen	13
3.3.3	Overige voorzieningen	13
3.3.3.1	Voorziening verlieslatende complexen	13
3.3.3.2	Voorziening dubieuze debiteuren	13
Hoofdstuk 4	Staat van reserves & voorzieningen	14
4.1	Inleiding	14
4.2	Actualisatie beleid per 2022	14
4.2.1	Reserve stimuleringsfonds Brainport	14
4.2.2	Reserve afbouwcomplexen	14
4.2.3	Voorziening landschap	14
4.3	De nieuwe staat	14
Hoofdstuk 5	Beleidslijnen gemeente Veldhoven	16
5.1	Beleidslijnen	16
5.2	Reserves	16
5.3	Voorzieningen	17
Bijlage I:	Wetgeving	18

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2017 zijn de financiële beleidsnota's voor de laatste maal geactualiseerd. Belangrijk is om periodiek het beleid te toetsen aan wettelijke tegels, maar ook bekijken of eigen beleid nog past.

Sinds de vorige actualisatie zien we geen grote wijzigingen in wet- en regelgeving voor wat betreft reserves & voorzieningen. Zodoende bevat deze nota een geactualiseerd beleid met daarin alleen enkele aangepaste nuances en een staat van reserves & voorzieningen die toets van dit beleid doorstaat.

1.2 Inleiding

Reserves en voorzieningen zijn onmisbare instrumenten voor een transparante en gedegen financiële bedrijfsvoering en de bepaling van de financiële positie en het financiële vermogen van de gemeente. Uit reserves en voorzieningen kunnen namelijk de kosten en/of uitgaven van nieuw beleid, nieuwe gemeentelijke voorzieningen, financiële tegenvallers, tekorten en risico's worden gedekt. Daarnaast kunnen reserves en voorzieningen worden gebruikt voor een gelijkmatige spreiding van kosten over verschillende jaren om zo ongewenste schommelingen in de exploitatie tegen te gaan. Naast regelgeving inzake reserves en voorzieningen is nog enige ruimte voor eigen beleid. Voor zowel bestuur als ambtelijke organisatie is het van belang om een transparant en adequaat reserve- en voorzieningenbeleid op basis van objectieve grondslagen vast te stellen. Deze nota bakent de formele kaders af waarbinnen de raad, het college van burgemeester en wethouders en de ambtelijke organisatie dienen om te gaan met reserves en voorzieningen.

1.3 Wettelijk kader

De raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Dit gebeurt op grond van Gemeentewet artikel 212 en heeft gestalte gekregen in de "Financiële beheersverordening".

In artikel 14 van deze verordening wordt verwezen naar de nota reserves en voorzieningen. Deze nota concretiseert de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de beheersverordening. De wettelijke bepalingen van het BBV zijn ingegaan per 1 januari 2004 en zijn als basis gebruikt voor de uitwerking van deze nota. De voornaamste artikelen zijn hier kort benoemd. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar Bijlage I.

De artikelen 41 tot en met 45 en 49 van het BBV gaan nader in op de voorgeschreven balansindeling van de passiva.

De artikelen 54 en 55 van het BBV gaan nader in op de toelichting op de balans.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het theoretische kader rondom reserves en voorzieningen geschetst. In hoofdstuk 3 wordt de nieuwe systematiek (het beleid) beschreven. Dit beleid zal het kader zijn voor toekomstige vorming van reserves en voorzieningen. In hoofdstuk 4 zijn de gevolgen van het beleid in hoofdstuk 3 vertaald naar de balans in de vorm van de staat van reserves & voorzieningen. In hoofdstuk 5 worden tot slot de beleidslijnen samengevat.

1.5 Definities

Om een goed beeld te krijgen van het reserve- en voorzieningenbeleid wordt hieronder een aantal kernbegrippen beschreven.

Vermogen is het totaal van de kapitaalsbestanddelen ter financiering van de bezittingen (activa) op de balans. Het vermogen wordt gepresenteerd op de passivazijde van de balans.

Eigen vermogen is dat deel van het vermogen waarvoor geen verplichten jegens derden bestaan. Niet te verwarren met liquide middelen die op de bank staan.

Reserves zijn het niet uitgekeerde gedeelte van het eigen vermogen, anders dan aandelenkapitaal en onverdeelde winst.

Algemene reserve is de reserve waarvoor nog geen bestemming is bepaald.

Bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming geeft. Dit betekent dat bestemmingsreserves derhalve ook door de raad alternatief aanwendbaar zijn.

Stille reserve is de reserve ter hoogte van het positieve verschil tussen de actuele waarde en de boekwaarde van de bezittingen. Deze reserve is niet zichtbaar op de balans, omdat de activa niet tegen actuele waarde wordt gewaardeerd.

Weerstandscapaciteit is het geheel van geldmiddelen waaruit negatieve financiële consequenties van opgetreden eventueel bekostigd kunnen worden, zonder dat de begroting en het beleid (direct) aangepast behoeven te worden.

Weerstandvermogen is de weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's.

Vreemd vermogen betreft de bestaande verplichtingen van de gemeente aan derden die resulteren in een uitstroom van middelen.

Voorzieningen worden gevormd ten behoeve van concrete of specifieke risico's of om te kunnen voldoen aan verplichtingen en ter dekking van verliezen die op de balansdatum daadwerkelijk bestaan. Daarnaast *kunnen* voorzieningen worden aangehouden voor kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren. Het is geen wettelijke verplichting om kosten egalisatievoorzieningen te vormen. Alternatief is het ramen van kosten conform onderhoudsplannen in de begroting. Dit zal mogelijk gepaard gaan met grote schommelingen in de exploitatie.

Hoofdstuk 2 Theoretisch kader reserves & voorzieningen

2.1 Inleiding

Reserves en voorzieningen worden vaak in één adem genoemd. Er zijn echter wezenlijke verschillen. O.a. de verwerking en presentatie van mutaties in reserves (eigen vermogen) en voorzieningen (vreemd vermogen) op de balans. Een ander verschil is dat reserves resultaatbestemmend en voorzieningen resultaatbepalend zijn. Omtrent reserves en voorzieningen gelden specifieke wettelijke voorschriften welke in de bijlage afzonderlijk zijn opgenomen.

2.2 Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Resultaatbestemmend

Het resultaat van een gemeente is het saldo van baten en lasten en daarbij opgeteld de stortingen (dotaties) en onttrekkingen aan reserves. Anders uitgelegd, de in de exploitatie verwerkte lasten worden gedekt door een bijbehorende reserve (afhankelijk van het resultaat). Mutaties in reserves zijn derhalve geen baten of lasten (resultaatbepalend), maar resultaat bestemmend.

2.3 Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen moeten worden getroffen voor toekomstige uitgaven, waarvan de oorzaak zich nu al voordoet en waarvan het financiële risico te kwantificeren is. Voorzieningen kunnen ook worden getroffen voor egalisatie van kosten die hun oorsprong vinden in het verleden (onderhoudsvoorzieningen).

Resultaatbepalend

Voeding/vorming van een voorziening gaat ten laste van het resultaat voorafgaand aan de resultaatbepaling (onafhankelijk van het resultaat). Stortingen in voorzieningen horen dus wel in het saldo van baten en lasten te worden opgenomen en toegelicht bij het taakveld. Onttrekkingen (lasten) komen rechtstreeks ten laste van voorzieningen en zijn niet zichtbaar op het taakveld.

Hiermee wordt ook duidelijk aangesloten bij de keuzevrijheid ten aanzien van reserves en de 'verplichting' ten aanzien van voorzieningen. De vorming/storting van/in een voorziening gebeurt op grond van een (wettelijke) verplichting. Een reservering is vrijblijvend en daar kan dus naar eigen inzicht invulling aan gegeven worden. Een voorziening kan om die reden ook niet van bestemming wijzigen. Het is altijd voor een specifiek risico of verplichting. Vervalt het risico of de verplichting dan vervalt per definitie ook de noodzaak van handhaven en dus valt de voorziening vrij ten gunste van het resultaat. Wettelijk is geregeld wanneer en hoe een voorziening tot stand komt. Immers in artikel 44 lid 1 staat.

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b

2.4 **Samengevat**

In onderstaande tabel wordt het verschil tussen reserves en voorzieningen nog eens getoond:

Reserve	Voorziening
<ul style="list-style-type: none"> • wordt gevormd door bestemming van het resultaat; • is in principe vrij besteedbaar; • behoort tot het eigen vermogen. 	<ul style="list-style-type: none"> • wordt verplicht gevormd door het nemen van een last; • heeft een verplichte bestedingsrichting; • behoort tot het vreemd vermogen.

Verder gespecificeerd heeft dit de volgende gevolgen:

Kenmerk	Reserve	Voorziening
Wijziging bestemming	Mogelijk	Niet mogelijk
Storting (dotatie)	Via de bestemming van het resultaat	Resultaatbepaling
Onttrekking	Via de bestemming van het resultaat	Rechtstreeks in mindering op de voorzieningen
Aanwending vrij	Ja, via raadsbesluit	Nee, is bestemd voor het betreffende doel
Financieel onderbouwd	Niet noodzakelijk (beleid is om de bestemmingsreserves wel financieel te onderbouwen)	Ja

Hoofdstuk 3 Beleid reserves en voorzieningen

3.1 Inleiding

Het financiële beleid over reserves en voorzieningen moet een goed inzicht geven in het structureel evenwicht tussen baten en lasten in de begroting en de toereikendheid van de reserves. De toereikendheid wordt beoordeeld in relatie tot de aanwezige risico's en de mogelijkheid tot het ongewijzigd voortzetten van het huidig beleid. Voorwaarden voor de implementatie van dit beleid is het beschikbaar zijn van actuele onderhoudsplannen en meerjareninvesteringsplannen van vervangingsinvesteringen.

3.2 Reserves

Artikel 43 van het BBV geeft aan dat in de balans de reserves worden onderscheiden naar:

1. algemene reserve;
2. bestemmingsreserves.

3.2.1 Algemene reserve

De gemeente Veldhoven kent de volgende categorieën binnen de algemene reserve:

1. risicoreserve benoemde risico's;
2. risicoreserve onbenoemde risico's;
3. vrije reserve(s).

3.2.1.1 Benoemde risico's

Door risicomangement kunnen negatieve effecten van benoemde risico's worden geminimaliseerd of voorkomen. In de paragraaf weerstandsvermogen in de begroting/jaarrekening wordt een uiteenzetting van specifieke en algemene risico's gepresenteerd. Voor deze ongedekte risico's wordt een "benoemde risicoreserve" aangehouden, zodat voor het huidige beleid substantiële tegenvallers opgevangen kunnen worden. Op basis van de inschatting van kans en gevolg per risico kan worden berekend hoeveel middelen er benodigd zijn om de risico's financieel af te dekken (financiële buffer).

De stand van deze reserve zal in de loop der jaren fluctueren als het gevolg van het identificeren van nieuwe risico's, het veranderen van de hoogte van risico's en het vervallen van risico's. Indien een benoemd risico zich openbaart wordt de risicoreserve aangesproken. De toetsing van de reserve aan de uitkomsten van de risico-inventarisatie vindt periodiek plaats.

Het beleid en de uitgangspunten over deze techniek wordt vastgesteld in de nota weerstandsvermogen & risicomangement.

3.2.1.2 Onbenoemde risico's

Omdat het onmogelijk is een limitatieve lijst van risico's op te stellen, zal naast de reserve benoemde risico's ook een reserve onbenoemde risico's worden aangehouden. Dit bedrag is statisch en geldt als zowel het minimum- als het maximumbedrag. Wij stellen voor de hoogte vast te stellen op € 10.000.000.

Het buffervermogen (de reserve benoemde risico's) en het nominale bedrag (de reserve onbenoemde risico's) vormen samen de risicoreserve.

3.2.1.3 Vrije reserve(s)

Alle overige, nog niet bestemde reserves worden gezien als vrije reserve(s). Deze is vrij aanwendbaar door de raad en wordt gerekend tot het additionele buffervermogen.

Alle resultaten uit bouwgrondexploitaties (winsten, verliezen, vennootschapsbelasting) worden gestort ten gunste of onttrokken ten laste van de algemene vrije reserve.

Bestemming rekeningresultaat

Het rekeningresultaat wordt bij het vaststellen van de jaarrekening gestort in de vrije algemene reserve. De raad kan bij besluit hiervan afwijken.

3.2.2 Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves worden ingedeeld in de volgende categorieën:

1. dekkingsreserve waaruit meerjarig onttrekkingen ten gunste van de exploitatie plaatsvinden ter dekking van afschrijvingslasten en/of overige kosten;
2. reserve vervangingsinvesteringen;
3. doelreserve voor nieuw en bestaand beleid.

Als een bestemmingsreserve, voor een investeringsvoornemen binnen de aangegeven maximale looptijd niet heeft geleid tot een investering of (onderdelen van) een bestedingsplan niet wordt uitgevoerd, valt (een deel van) de bestemmingsreserve vrij en wordt deze aan de algemene vrije reserve toegevoegd.

3.2.2.1 Dekkingsreserves

Dekkingsreserves zijn bestemmingsreserves die meerjarig een bijdrage leveren aan de exploitatie. Ze zijn bedoeld om incidentele inkomsten/baten gelijkmatig ten gunste van de exploitatie te brengen of om afschrijvingslasten van (verplicht) geactiveerde investeringen (gedeeltelijk) te dekken. De hoogte van de dekkingsreserve van deze laatste categorie is eenvoudig vast te stellen op (een percentage van) de restant boekwaarde van de investeringen. De dekkingsreserve kan om die reden niet negatief worden. De doorkijkperiode is gelijk aan de restlevensduur van de betreffende activa. De (restant) boekwaarde van de activa is gelijk aan de hoogte van de dekkingsreserve. De stortingen in de dekkingsreserve vinden plaats door overheveling vanuit een andere bestemmingsreserve of uit de algemene vrije reserve. De afschrijvingslasten, indien gespaard is in een vervangingsreserve, worden rechtstreeks gedekt uit die betreffende vervangingsreserve (zie paragraaf 3.2.2.2).

Op dit moment zijn de volgende dekkingsreserves door de raad vastgesteld:

- dekkingsreserve primair onderwijs ter dekking van afschrijvingslasten;
- dekkingsreserve bevordering energielabel ter dekking van afschrijvingslasten;
- dekkingsreserve Kempen Campus ter dekking van afschrijvingslasten;
- dekkingsreserve tijdelijke huisvestingslocaties ter dekking van huisvestingskosten (vooral rente en afschrijving van de investeringen) minus de huurinkomsten. Zodra de investeringen zijn afgeschreven vervalt de dekkingsreserve.

3.2.2.2 Vervangingsreserves

De vervangingsreserve is een bestemmingsreserve voor toekomstige vervangingen van activa. Het doel van deze reserve is het reserveren van middelen zodat op het moment van vervanging van activa geen sprong in het lastenniveau wordt gemaakt. Deze reserve heeft dus een spaar- en een egalisatiefunctie. De afschrijvingslasten van de activa worden gedekt uit de vervangingsreserve. De reserves zijn gevormd voor de categorieën openbare verlichting, verkeersregelinstallaties en openbaar groen. Voor wegen wordt op dit moment geen vervangingsreserve gevormd, het beheerplan is hierin leidend.

Voor gebouwen wordt geen vervangingsreserve gevormd omdat gebouwen vaak niet op hetzelfde functionele- en kwaliteitsniveau worden vervangen. Het zijn vaak specifieke / politieke investeringsbeslissingen waarbij veel aspecten gecombineerd worden. Voor overige categorieën, zoals ICT, inventaris, tractie e.d. wordt ook geen vervangingsreserve gevormd omdat de hoogte van deze investeringen en de levensduur in verhouding beperkt zijn. De hoogte van de storting in de vervangingsreserve wordt berekend op basis van de beheerplannen. In deze beheerplannen worden de voorgenomen individuele investeringen en/of de investeringen op basis van theoretische levensduur opgenomen. Per categorie kan het beheerplan een andere doorkijkperiode hebben, met een minimum van 10 jaar. De beheerplannen worden minimaal eens in de 4 jaar aan de raad voorgelegd.

Op basis van de geplande (met inflatie gecorrigeerde) uitgaven kan de storting worden berekend. De storting wordt zodanig bepaald dat, rekening houdende met een eventueel beginsaldo:

- het saldo aan het einde van de doorkijkperiode is ter grootte van de restant boekwaarde van de activa;
- de som van de stortingen gelijkmatig te verdelen in de doorkijkperiode;
- de storting wordt in deze berekening jaarlijks geïndexeerd met het inflatiepercentage.

Eens in de 4 jaar wordt dus op basis van een aangepast beheerplan een nieuwe storting berekend. Is er tussentijds sprake van een substantieel (verwacht) overschot of tekort dan zal bovenstaande doorrekening additioneel plaatsvinden en de storting worden aangepast.

3.2.2.3 Doelreserves

De raad heeft altijd de mogelijkheid voor specifieke doeleinden bestemmingsreserves te vormen, zoals:

- voorbereidings- en implementatiekosten van nieuw beleid;
- incidenteel beleid zowel nieuw als bestaand.

Zodra een doelreserve wordt gevormd (vanuit de exploitatie of een andere reserve) wordt tevens het bestedingsplan door de raad vastgelegd. Uit het bestedingsplan blijkt hoe gestorte bedragen in de reserve worden uitgegeven en wanneer.

We kennen de volgende doelreserves:

1. Reserve stimuleringsfonds Brainport

Om de positie van Veldhoven binnen Brainport te versterken is in 2007 een Stimuleringsfonds Brainport ingesteld. Het fonds wordt ingezet om actief en serieus in te kunnen spelen op initiatieven, passend binnen de Brainportstrategie. De Brainportstrategie is de doorontwikkeling van de mainportstatus door regio en Rijk (incl. structurele financiering). Het Stimuleringsfonds Brainport richt zich hierbij met name op pijler 3: de fysieke maatregelen voor het verbeteren van het leef- en vestigingsklimaat. Denk hierbij aan de cofinancieringsbijdrage voor de ontwikkeling van het Van Gogh Nationaal Park en de pilot voor de ontwikkeling van een slimme stedelijke mix (Smart Urban Mix) langs de HOV4-as op de Run. Het gaat dan om initiatieven, waarvoor naast bijdragen van andere partners, ook een bijdrage van de lokale overheid nodig is. Ook in de nabije toekomst (tot 2030) hebben we steeds vaker andere partijen nodig voor de grote ruimtelijke opgaven als gevolg van de schaa sprong. Het Stimuleringsfonds Brainport geeft Veldhoven de mogelijkheid om te voorzien in cofinanciering van initiatieven met een bovenlokale impact die bijdragen aan het

verbeteren van het leef- en vestigingsklimaat van Brainport en daarmee van Veldhoven.

2. Reserve afbouwcomplexen

Na afsluiten van een bouwgrondexploitatie kan een deel van het resultaat worden gestort in de reserve afbouwcomplexen voor de nazorg van het betreffende project (resultaatbestemming). Het betreft voornamelijk nazorg op het gebied van de openbare ruimte. De nazorg wordt binnen korte termijn (3 jaar) na afronding van het project uitgevoerd.

3.3 Voorzieningen

Het BBV noemt een aantal verplicht te vormen voorzieningen voor "verplichtingen, verliezen en risico's" en "de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden". Steeds opnieuw zal op het moment van het opstellen van de begroting en de jaarrekening moeten worden nagegaan of dergelijke voorzieningen moeten worden getroffen, aangepast of dat deze vrij kunnen vallen.

3.3.1 Onderhouds- c.q. vervangingsvoorzieningen

Onderhoud

De wet biedt de mogelijkheid om voor de egalisatie van onderhoudskosten voorzieningen te treffen. Omdat hierdoor grote fluctuaties in de exploitatie worden voorkomen achten wij dit wenselijk. Voor de kostenegaliserende onderhoudsvoorzieningen wordt aansluiting gezocht bij de in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen opgenomen categorieën: wegen, openbaar groen, openbare verlichting, riolering, Verkeersregelininstallaties en gebouwen. Uitgangspunt is dat voor onderhoudswerkzaamheden met een cyclus van één jaar of korter geen onderhoudsvoorziening wordt getroffen. Voor al het overige onderhoud wordt een planning van de uitgaven opgesteld met een doorkijkperiode die overeenkomt met de maximale cyclus van benoemde onderhoudswerkzaamheden. De uitgaven worden geïndexeerd met het verwachte inflatiepercentage. Rekening houdende met het aanwezige beginsaldo worden de jaarlijkse stortingen berekend zodat het saldo op het einde van de doorkijkperiode nul is. Indien wordt voorzien dat de voorziening in de toekomst niet toereikend zal zijn, zal de omvang van de jaarlijkse stortingen bezien moeten worden¹. De voorziening moet toereikend zijn om de uitgaven op elk moment in de tijd te kunnen bekostigen. Eventueel achterstallig onderhoud zal in de onderhoudsplanning worden verwerkt en niet middels een eenmalige storting als beginsaldo worden ingebracht. Het doel van de voorziening is om kosten te egaliseren en niet om te sparen. De werkelijke uitgaven worden direct ten laste van de onderhoudsvoorziening gebracht. De onderhoudsplannen dienen actueel te zijn zodat er inzicht bestaat in de voortgang van de werkzaamheden alsmede de afwijking van de werkelijke ten opzichte van de begrote uitgaven.

Eens per 4 jaar worden de onderhoudsplannen aan de raad voorgelegd zodat zij een besluit kan nemen over het kwaliteitsniveau en het daarbij behorende uitgavenniveau. Op dat moment wordt ook de benodigde storting berekend. Is er tussentijds sprake van een substantieel (verwacht) overschot of tekort dan

¹ De aard van de voorziening vereist hierbij dat de omvang van de dotaties jaarlijks van een vergelijkbaar niveau zijn. Hier kan dus niet eenmalig een piek in zitten, ook niet bij de actualisatie van het beheerplan. Een eenmalige storting in de voorziening is echter en alleen toegestaan indien en voor zover op zeer korte termijn (t+1) een negatieve voorziening dreigt te ontstaan. De jaarlijkse dotaties dienen aangepast te worden om de voorziening weer op het juiste peil te krijgen. De voorgestelde extra storting is niet toegestaan.

zal er een additionele doorrekening worden opgesteld en de storting worden aangepast.

Vervanging

Naast een onderhoudsvoorziening wordt er een voorziening gevormd voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven (b.v. rioolheffing).

Rioolbeheer

Vanwege de diversiteit in lasten binnen het beheerplan (GRP) wordt een specifieke toelichting gegeven over de voorziening rioolbeheer. De lasten die verbonden zijn met het rioolstelsel kunnen grofweg voortkomen uit de volgende componenten:

- a. de jaarlijks terugkerende lasten van beheer, klein onderhoud, energie, schoonhouden, administratie, verzekering, enz.;
- b. de kosten van groot onderhoud;
- c. de kosten van vervangingsinvesteringen;
- d. verrekeningen voorgaande jaren.

De lasten vermeld onder a) zullen normaal gesproken geen grote schommelingen kennen. Voor deze reguliere lasten is egalisatie dan ook niet noodzakelijk. Deze lasten worden volledig als exploitatielast in de begroting en de jaarrekening verwerkt.

De onder b) vermelde kosten van groot onderhoud kunnen wel grote fluctuaties laten zien. Met behulp van een egalisatievoorziening kan een meer gelijkmatig lastenpatroon gerealiseerd worden. Als een gemeente een kostendekkend tarief in rekening brengt en de egalisatievoorziening voor groot onderhoud dus wordt gevormd uit het riooltarief dan krijgt deze voorziening het karakter van een artikel 44,2-voorziening (door derden beschikbaar gestelde gelden met een specifieke besteding).

Voor de kosten vermeld onder c) wordt een vervangingsvoorziening ingesteld op basis van het in het beheerplan riolering opgenomen overzicht van (een aantal) vervangingsinvesteringen uit strategische planning. Voor deze vervangingsinvesteringen wordt vooraf gespaard. Zodra de uitgaven van de investeringen plaatsvinden dan wordt het bedrag in mindering gebracht van de investering. Uitgangspunten uit 3.2.2.2 zijn ook van toepassing op deze vervangingsvoorzieningen.

De onder d) vermelde verrekeningen vanuit voorgaande jaren zorgen voor een tariefegalisatie en zodoende gelijkmatige woonlasten voor de burger. Voor een verdere uitleg zie paragraaf 3.3.2.1.

Uit oogpunt van efficiency kan de gemeente die een riooltarief in rekening brengt één rioolvoorziening op grond van art 44,2 BBV aanhouden waarin dan zowel de egalisatiebijdragen voor het toekomstig groot onderhoud, de spaarbedragen voor toekomstige vervangingsinvesteringen (art 44 lid 1 sub d BBV) als de bedragen voor tariefegalisatie zitten.

Uit oogpunt van transparantie en ten behoeve van de periodieke bijstelling van het GRP is van belang dat de voorziening onderhoud respectievelijk vervanging zodanig in de begroting en in de jaarrekening wordt toegelicht dat de relatie is te leggen met het GRP en inzicht kan worden geboden in het onderscheid onderhoud en vervangingsinvesteringen.

3.3.2 Voorzieningen voor verplichtingen, risico's, verliezen en derden

Op dit moment heeft de gemeente Veldhoven de volgende voorzieningen voor verplichtingen, risico's, verliezen en van derden verkregen middelen (exclusief voorschotbedragen).

3.3.2.1 Egalisatievoorzieningen tarieven

De voorziening voor van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed (artikel 44.2) zijn bedoeld voor bijvoorbeeld de tariefegalisatie inzake heffingen van tarieven van derden.

De tariefegalisatievoorziening wordt ingesteld voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing. De reden hiervoor is dat daardoor ten onrechte de suggestie wordt gewekt dat een (tijdelijke) overdekking aan de burgers (aanvragers) wordt teruggegeven. Omdat deze leges geen jaarlijkse lasten zijn, zal in de praktijk met anderen dan de oorspronkelijke aanvragers het overschot verrekend worden. Dit doet geen recht aan het streven de vervuiler betaald. Dit in tegenstelling tot de riool- en afvalstoffenheffing waar dit voor het grootste deel wel gebeurt.

Begrote baten en lasten

De gemeente heeft een wettelijke plicht tot de inzameling van huishoudelijk afval en het zorgen voor een rioolstelsel. De kosten die de gemeente daarvan heeft, worden door een afvalstoffenheffing c.q. rioolheffing verhaald bij de burger. Hierbij mogen de begrote opbrengsten de begrote kosten niet overschrijden. De gemeente Veldhoven streeft naar 100% kostendekkendheid voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing. De primitieve begroting is hierbij leidend voor de bepaling van de tarieven. Mocht gedurende het lopende jaar afwijkingen op begrote baten en lasten plaatsvinden worden deze verrekend met de egalisatievoorziening en in 4 jaren verrekend met het toekomstige tarief (gelijke delen).

Gerealiseerde baten en lasten

Het vormen van een tariefegalisatievoorziening heeft als voordeel dat afwijkingen (tekorten/overschotten) op de werkelijke kosten en opbrengsten gelijkmatig, via het tarief van de komende 4 jaren met de burgers, worden verrekend. De gerealiseerde opbrengsten en kosten, zoals verantwoord in de jaarrekening, zijn in de praktijk niet altijd 100% gelijk. Er kan sprake zijn van:

1. Een overschot: de gerealiseerde baten overtreffen de lasten. Het eventuele overschot op de exploitatie wordt in de voorziening gestort, het zijn immers middelen van derden. Uitzondering hierop zijn gerealiseerde afwijkingen als gevolg van voordelige aanbestedingsresultaten, efficiency voordelen of een hogere gerealiseerde capaciteit (meer aansluitingen). Deze komen ten gunste van de exploitatie.
Het overschot, voorzover dit niet is bestemd voor uitgestelde werken/lasten, wordt in 4 gelijke delen met toekomstige tarieven verrekend.
2. Een tekort: de gerealiseerde lasten overtreffen de baten. Het tekort wordt gedekt uit de voorziening. Indien de voorziening ontoereikend is dan komt het tekort ten laste van de exploitatie.

Voor- of nadelen als gevolg van toegerekende gerealiseerde BTW mogen niet verrekend worden met de voorziening.

3.3.2.2 Voorziening wethouderspensionen

Op grond van de wet APPA hebben alle gemeenten de verplichting om politiek ambtsdragers (i.c. wethouders) of diens nagelaten betrekkingen van een inkomen te voorzien bij ouderdom, overlijden, arbeidsongeschiktheid en / of tijdens een wachttijdperiode. Aan de wijze waarop aan deze verplichting wordt tegemoet gekomen zijn geen verplichtingen gesteld. De gemeente Veldhoven

heeft hiervoor een voorziening gevormd. Jaarlijks wordt een analyse gemaakt en de hoogte van de toekomstige verplichting opnieuw bepaald. De reeds "gespaarde" bedragen via de (her)verzekeringsconstructie blijven bij de respectieve verzekeraars ondergebracht tot het verzekerd voorval zich voordoet.

3.3.2.3 Voorziening verlofsparen

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. De uitgangspunten voor het berekenen van de voorziening verlofsparen zijn:

- Voor het berekenen van de waarde van de verlofuren gaan we per functionele schaal uit van het begrote uurtarief (maximum periodiek min 1) van het huidige boekjaar.
- De benodigde hoogte van de voorziening per jaareinde berekenen we door de gespaarde verlofuren per medewerker te vermenigvuldigen met het begrote uurtarief.
- Bij de berekening en onderbouwing van de voorziening houden wij geen rekening met andere variabelen of toekomstige ontwikkelingen, zoals blijven sterftekansen, toekomstige promoties, verwacht moment van opname verlofuren, etc.

De uitgangspunten passen we jaarlijks eenmaal toe bij het opstellen van de jaarrekening². Op moment dat iemand zijn verlofspaaruren opneemt zal dit uit de voorziening gehaald moeten t.g.v. van het afdelingsbudget.

3.3.3 Overige voorzieningen

De gemeente Veldhoven kent een tweetal voorzieningen die in voorgaande twee paragrafen niet genoemd worden. Dit komt door het feit dat beide voorzieningen geen deel uitmaken van het vreemd vermogen (passiva, waar voorzieningen verantwoord worden), maar als activa worden gepresenteerd. Het betreffen:

1. voorziening verlieslatende complexen;
2. voorziening dubieuze debiteuren.

3.3.3.1 Voorziening verlieslatende complexen

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt gekozen voor het treffen van een verliesvoorziening. Deze wordt verantwoord als een waardecorrectie op de voorraden grond- en hulpstoffen (vlottende activa).

3.3.3.2 Voorziening dubieuze debiteuren

Er is altijd een risico aanwezig dat openstaande vorderingen niet worden voldaan. Door middel van een ouderdomsanalyse wordt, bij de jaarrekening, een inschatting van dit risico en een bedrag opgenomen in de voorziening dubieuze debiteuren. Deze voorziening wordt verantwoord als waardecorrectie op de uitzettingen (vlottende activa).

² Op basis van ervaringsgegevens zullen we, aanvullend op de uitgangspunten en in afstemming met de accountant, een ondergrens bepalen voor wat betreft het aantal op te nemen verlofuren in de voorziening.

Hoofdstuk 4 Staat van reserves & voorzieningen

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de actualisatie op de huidige staat van reserves & voorzieningen gepresenteerd.

4.2 Actualisatie beleid per 2022

De actualisatie van het beleid in deze nota wordt doorgevoerd in de begrotingscyclus 2022. Hieronder de aanpassingen met een impact op de reservepositie.

4.2.1 Reserve stimuleringsfonds Brainport

Naast de reeds in 2023 geplande ontwikkeling van het Van Gogh National Park (€ 8.572) wordt in 2023 ook een bijdrage aan de pilot Smart Urban Mix van € 10.000 verwacht (taakveld 3.1).

4.2.2 Reserve afbouwcomplexen

De komende jaren zijn er nog een tweetal projecten die, na afsluiten van de bouwgrondexploitatie, worden afgemaakt:

- De hoge Boght;
- Oerle Zuid.

Nadat de kosten zijn gemaakt blijft er nog € 68.670 over in de reserve zonder specifiek doel. Dit bedrag kan vrijvallen t.g.v. de vrije reserve.

4.2.3 Voorziening landschap

De voorziening landschap vervalt. In 2013 gevormd voor de planvorming en uitvoering van projecten gerelateerd aan de provinciale landschapsinvesteringen. De voorziening wordt gevoed door particuliere ontwikkelingen. Er is geen sprake meer van een verplichtend karakter over de toen gestorte middelen en geen sprake van toekomstig nut van de voorziening. Het bedrag van € 55.116 kan vrijvallen t.g.v. de vrije reserve. Mocht in de toekomst een regeling komen waarbij een voorziening noodzakelijk is, zullen we deze tijdig inrichten.

4.3 De nieuwe staat

Hieronder wordt een staat van reserves en voorzieningen gepresenteerd na doorvoering van de beleidsactualisatie in 2022 (grijze kolommen). De gepresenteerde cijfers zijn op basis van de begroting 2023 (exclusief eventuele amendementen) plus bestuursrapportage II-2022. Zie volgende pagina.

Reserves & voorzieningen

	saldo	Actualisatie	toevoeging	onttrekking	saldo	toevoeging	onttrekking	saldo	toevoeging	onttrekking	saldo	toevoeging	onttrekking	saldo	toevoeging	onttrekking	saldo
Algemene reserve																	
Saldo rekening	€ 193.545		€ 807.399	€ 193.545	€ 807.399	€ 165.921	€ 0	€ 973.320	€ 2.510.949	€ 0	€ 3.484.269	€ 5.058.390	€ 0	€ 8.542.659	€ 0	€ 1.561.576	€ 6.981.083
Risicoreserve, deel benoemde risico's	€ 4.308.942		€ -	€ -	€ 4.308.942	€ -	€ -	€ 4.308.942	€ -	€ -	€ 4.308.942	€ -	€ -	€ 4.308.942	€ -	€ -	€ 4.308.942
Risicoreserve, deel onbenoemde risico's	€ 10.000.000		€ -	€ -	€ 10.000.000	€ -	€ -	€ 10.000.000	€ -	€ -	€ 10.000.000	€ -	€ -	€ 10.000.000	€ -	€ -	€ 10.000.000
Vrije reserve	€ 32.842.835	€ 123.787	€ 1.442.084	€ 487.164	€ 33.921.542	€ 4.525.000	€ 797.915	€ 37.648.626	€ 2.798.401	€ 1.952.941	€ 38.494.086	€ 2.024.481	€ 387.171	€ 40.131.396	€ 1.696.452	€ 864.712	€ 40.963.136
Totaal algemene reserve	€ 47.345.322	€ 123.787	€ 2.249.483	€ 680.709	€ 49.037.883	€ 4.690.921	€ 797.915	€ 52.930.889	€ 5.309.350	€ 1.952.941	€ 56.287.298	€ 7.082.871	€ 387.171	€ 62.982.997	€ 1.696.452	€ 2.426.288	€ 62.253.161
Bestemmingsreserve																	
<i>Dekkingsreserves</i>																	
Dekkingsreserve primair onderwijs	€ 8.449.647		€ -	€ 449.607	€ 8.000.041	€ -	€ 449.607	€ 7.550.434	€ -	€ 445.085	€ 7.105.349	€ -	€ 440.463	€ 6.664.886	€ -	€ 440.463	€ 6.224.423
Dekkingsreserve bevordering energielabel	€ 603.159		€ -	€ 52.439	€ 550.720	€ -	€ 52.439	€ 498.281	€ -	€ 52.439	€ 445.842	€ -	€ 52.439	€ 393.403	€ -	€ 52.439	€ 340.964
Dekkingsreserve Kempen Campus	€ 1.979.755		€ -	€ 117.400	€ 1.862.354	€ -	€ 117.400	€ 1.744.954	€ -	€ 117.400	€ 1.627.553	€ -	€ 117.400	€ 1.510.153	€ -	€ 117.400	€ 1.392.752
<i>Reserve voor vervangingsinvesteringen</i>																	
Vervangingsreserve openbare verlichting	€ 4.185.072		€ 220.339	€ 58.574	€ 4.346.836	€ 223.844	€ 93.412	€ 4.477.068	€ 226.998	€ 118.506	€ 4.585.561	€ 230.630	€ 143.826	€ 4.672.366	€ 230.688	€ 153.238	€ 4.749.816
Vervangingsreserve openbaar groen	€ 4.537.179		€ 630.298	€ 112.680	€ 5.054.797	€ 639.753	€ 177.231	€ 5.517.319	€ 649.349	€ 224.391	€ 5.942.278	€ 659.739	€ 266.591	€ 6.335.426	€ 659.905	€ 266.591	€ 6.728.741
Vervangingsreserve VRI	€ 1.226.306		€ 61.532	€ 11.616	€ 1.276.222	€ 62.455	€ 33.710	€ 1.304.967	€ 63.392	€ 72.710	€ 1.295.648	€ 64.406	€ 83.266	€ 1.276.788	€ 64.422	€ 83.266	€ 1.257.944
<i>Doelreserves nieuw beleid/investeringen</i>																	
Stimuleringsfonds Brainport	€ 282.835	€ 10.000	€ -	€ 8.572	€ 264.263	€ -	€ 8.572	€ 255.691	€ -	€ -	€ 255.691	€ -	€ -	€ 255.691	€ -	€ -	€ 255.691
Dekk.res.tijdelijke huisvestingslocaties	€ 272.406		€ -	€ 13.533	€ 258.873	€ -	€ 13.299	€ 245.574	€ -	€ 13.066	€ 232.508	€ -	€ 13.066	€ 219.441	€ -	€ 13.066	€ 206.375
Afbouw complexen	€ 98.670	€ 88.670	€ 156.000	€ 66.000	€ 120.000	€ -	€ 120.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bestemmingsreserves	€ 21.635.030	€ 78.670	€ 1.068.169	€ 890.422	€ 21.734.106	€ 925.852	€ 1.065.670	€ 21.594.288	€ 939.739	€ 1.043.597	€ 21.490.430	€ 954.775	€ 1.117.051	€ 21.328.155	€ 955.015	€ 1.126.463	€ 21.156.707
Voorzieningen																	
Onderhoud eigendommen (incl. sport)	€ 636.413		€ 1.851.142	€ 1.816.621	€ 670.934	€ 1.851.142	€ 1.428.832	€ 1.093.244	€ 1.851.142	€ 1.443.702	€ 1.500.685	€ 1.851.142	€ 1.686.779	€ 1.665.048	€ 1.851.142	€ 1.691.011	€ 1.825.179
Onderhoud wegen	€ 2.565.585		€ 1.359.628	€ 1.573.500	€ 2.351.713	€ 1.359.628	€ 1.597.383	€ 2.113.959	€ 1.359.628	€ 1.621.653	€ 1.851.933	€ 1.359.628	€ 1.621.653	€ 1.589.908	€ 1.359.628	€ 1.621.653	€ 1.327.883
<i>Rioolbeheer</i>																	
Vervangingsreserve riolen	€ 11.651.823		€ 919.917	€ 4.022.872	€ 8.548.868	€ 902.604	€ 708.326	€ 8.743.147	€ 917.046	€ 444.937	€ 9.215.256	€ 931.718	€ 6.510.669	€ 3.636.305	€ 946.626	€ 4.569.820	€ 13.111
Egalisatievoorziening rioolheffing	€ 1.436.158		€ 227.365	€ 247.917	€ 1.415.607	€ -	€ 354.312	€ 1.061.295	€ -	€ 354.312	€ 706.983	€ -	€ 353.492	€ 353.491	€ -	€ 353.491	€ -
Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	€ 0		€ 75.000	€ -	€ 75.000	€ -	€ 18.750	€ 56.250	€ -	€ 18.750	€ 37.500	€ -	€ 18.750	€ 18.750	€ -	€ 18.750	€ -
Voorziening wethouderspensioenen	€ 4.418.980		€ -	€ 76.486	€ 4.342.494	€ -	€ 77.633	€ 4.264.861	€ -	€ 78.797	€ 4.186.064	€ -	€ 79.979	€ 4.106.085	€ -	€ 81.178	€ 4.024.907
Voorziening verlofsparen	€ -		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Voorziening landschap	€ 55.116	€ 55.116	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal voorzieningen	€ 20.764.076	€ 55.116	€ 4.433.052	€ 7.737.395	€ 17.404.616	€ 4.113.374	€ 4.185.235	€ 17.332.756	€ 4.127.816	€ 3.962.151	€ 17.498.421	€ 4.142.488	€ 10.271.322	€ 11.369.587	€ 4.157.396	€ 8.335.903	€ 7.191.080
Totaal reserves & voorzieningen	€ 89.744.428	€ 10.000	€ 7.750.704	€ 9.308.526	€ 88.176.606	€ 9.730.147	€ 6.048.820	€ 91.857.933	€ 10.376.906	€ 6.958.690	€ 95.276.149	€ 12.180.135	€ 11.775.544	€ 95.680.739	€ 6.808.864	€ 11.888.654	€ 90.600.949
Voorzieningen activa																	
Voorz.dub.debiteuren WIZ	€ 765.229		€ -	€ -	€ 765.229	€ -	€ -	€ 765.229	€ -	€ -	€ 765.229	€ -	€ -	€ 765.229	€ -	€ -	€ 765.229
Voorziening belastingdebiteuren	€ 58.000		€ -	€ -	€ 58.000	€ -	€ -	€ 58.000	€ -	€ -	€ 58.000	€ -	€ -	€ 58.000	€ -	€ -	€ 58.000
Voorziening debiteuren algemeen	€ 114.000		€ -	€ -	€ 114.000	€ -	€ -	€ 114.000	€ -	€ -	€ 114.000	€ -	€ -	€ 114.000	€ -	€ -	€ 114.000
Dubieuze debiteuren	€ 937.229	€ -	€ -	€ -	€ 937.229	€ -	€ -	€ 937.229	€ -	€ -	€ 937.229	€ -	€ -	€ 937.229	€ -	€ -	€ 937.229
Verlieslatende bge's	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Hoofdstuk 5 Beleidslijnen gemeente Veldhoven

5.1 Beleidslijnen

Het beleid m.b.t. de reserves en voorzieningen is voor een aanzienlijk deel gebaseerd op wet- en regelgeving uit bijlage I. In de volgende paragrafen worden alleen de gemeentelijke beleidslijnen weergegeven.

5.2 Reserves

Algemene reserve

1. De gemeente Veldhoven kent de volgende categorieën binnen de algemene reserve:
 1. risicoreserve benoemde risico's;
 2. risicoreserve onbenoemde risico's;
 3. vrije reserve(s).
2. Het beleid en de uitgangspunten over de techniek van de benoemde risicoreserve wordt vastgesteld in de nota weerstandsvermogen & risicomanagement.
3. De hoogte van de onbenoemde risicoreserve wordt vastgesteld op € 10.000.000.
4. Alle overige, nog niet bestemde reserves worden gezien als vrije reserve(s).
5. Resultaatbestemming: Het rekeningresultaat wordt bij het vaststellen van de jaarrekening gestort in de vrije algemene reserve.

Bestemmingsreserves

6. De bestemmingsreserves worden ingedeeld in de volgende categorieën:
 - a. Dekkingsreserve waaruit meerjarig onttrekkingen ten gunste van de exploitatie plaatsvinden ter dekking van afschrijvingslasten en/of overige kosten.
 - b. Reserve vervangingsinvesteringen.
 - c. Doelreserves voor nieuw beleid/investeringen.
7. Als een bestemmingsreserve, voor een investeringsvoornemen binnen de aangegeven maximale looptijd niet heeft geleid tot een investering of (onderdelen van) een bestedingsplan niet wordt uitgevoerd, valt (een deel van) de bestemmingsreserve vrij en wordt deze aan de algemene vrije reserve toegevoegd.
8. Dekkingsreserves zijn bestemmingsreserves die meerjarig een bijdrage leveren aan de exploitatie. Meestal zijn ze bedoeld om incidentele inkomsten/baten gelijkmatig ten gunste van de exploitatie te brengen of om afschrijvingslasten van (verplicht) geactiveerde investeringen (gedeeltelijk) te dekken.
9. Vervangingsreserves zijn bestemmingsreserves waarin wordt gespaard voor toekomstige vervangingen van activa en wordt ingezet voor de dekking van de bijbehorende afschrijvingslasten.
10. Voor de categorieën riolering, openbare verlichting, verkeersregelinstallaties en openbaar groen zijn vervangingsreserves gevormd.
11. Voor wegen wordt op dit moment geen vervangingsreserve gevormd.
12. Voor gebouwen wordt geen vervangingsreserve gevormd omdat gebouwen vaak niet op hetzelfde functionele- en kwaliteitsniveau worden vervangen.
13. Voor overige categorieën, zoals ICT, inventaris, tractie e.d. wordt ook geen vervangingsreserve gevormd omdat de hoogte van deze investeringen en de levensduur in verhouding beperkt zijn.
14. De hoogte van de storting in de vervangingsreserve wordt berekend op basis van de beheerplannen.
15. Is er tussentijds sprake van een substantieel (verwacht) overschot of tekort in de vervangingsreserve dan zal een additionele doorrekening worden gemaakt en de storting worden aangepast.

16. De raad heeft altijd de mogelijkheid voor specifieke doeleinden bestemmingsreserves te vormen. Deze worden aangemerkt als doelreserves. Zoals:
 - voorbereidings- en implementatiekosten van nieuw beleid;
 - incidenteel beleid zowel nieuw als bestaand;
17. Zodra een doelreserve wordt gevormd (vanuit de exploitatie of een andere reserve) wordt tevens het bestedingsplan door de raad vastgelegd. Uit het bestedingsplan blijkt hoe gestorte bedragen in de reserve worden uitgegeven en wanneer.

5.3 Voorzieningen

Onderhouds- c.q. vervangingsvoorzieningen

18. Een onderhoudsvoorziening wordt getroffen voor onderhoud met een cyclus van langer dan één jaar. Voor dit onderhoud wordt een planning van de uitgaven opgesteld met een doorkijkperiode die overeenkomt met de maximale cyclus van benoemde onderhoudswerkzaamheden.
19. Voor wegen en gebouwen wordt een onderhoudsvoorziening getroffen.
20. De voorziening rioolbeheer bestaat uit een vervangingsvoorziening en een tariefegalisatievoorziening voor riolering.
21. De hoogte van de storting in de onderhouds- c.q. vervangingsvoorziening wordt berekend op basis van de beheerplannen.
22. Jaarlijks wordt een analyse gemaakt van de toereikendheid van de onderhouds- c.q. vervangingsvoorzieningen.
23. Is er tussentijds sprake van een substantieel (verwacht) overschot of tekort in de onderhouds- c.q. vervangingsvoorzieningen dan zal een additionele doorrekening worden gemaakt en de storting worden aangepast.

Voorzieningen voor verplichtingen, risico's, verliezen en derden

24. Jaarlijks wordt in beeld gebracht welke voorzieningen er getroffen moeten worden voor verplichtingen, risico's, verliezen en derden.
25. Het vormen van een tariefegalisatievoorziening heeft als voordeel dat afwijkingen op de werkelijke kosten en opbrengsten gelijkmatig via het tarief met de burgers worden verrekend.
26. De gemeente Veldhoven streeft bij de (primitieve) begroting naar 100% kostendekkendheid voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing.
27. Voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing wordt een tariefegalisatievoorziening gevormd.
28. Mocht gedurende het lopende jaar afwijkingen op begrote baten en lasten van afvalstoffenheffing c.q. rioolheffing plaatsvinden worden deze verrekend met de egalisatievoorziening en in 4 jaren verrekend met het toekomstige tarief (gelijke delen).
29. Het overschot of tekort op de afvalstoffenheffing c.q. rioolheffing bij de jaarrekening (realisatie) wordt gestort in/onttrokken uit de betreffende egalisatiereserve en in 4 gelijke delen met toekomstige tarieven verrekend. Rekening houdend met wettelijke uitzonderingen.
30. Tekorten kunnen (voor een deel) niet met de burger verrekend worden indien er onvoldoende saldo in de tariefegalisatievoorziening aanwezig is.

Overige voorzieningen

31. Overige voorzieningen zijn die voorzieningen die op de balans worden weergegeven als waardecorrectie aan de activa kant.
32. Dit betreffen de voorzieningen voor dubieuze debiteuren en verliezen op bouwgrondexploitaties.

Bijlage I: Wetgeving

Gemeentewet artikel 212

1. De raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.
2. De verordening bevat in ieder geval:
 - a. regels voor waardering en afschrijving van activa;
 - b. grondslagen voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en van tarieven voor rechten als bedoeld in artikel 229b, alsmede, voor zover deze wordt gegeven, voor de heffing bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer;
 - c. regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie, alsmede inzake de administratieve organisatie van de financieringsfunctie, daaronder begrepen taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening.

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

Met ingang van 1 januari 2004 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van kracht. In het BBV zijn veel richtlijnen gegeven omtrent de waardering van vaste activa. De belangrijkste worden hier uitgelicht:

Paragraaf 4.5.5 Vaste Passiva

Artikel 41

Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Artikel 42

1. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.
2. Het in het eerste lid bedoelde resultaat wordt afzonderlijk opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Artikel 43

1. In de balans worden de reserves onderscheiden naar:
 - a. de algemene reserve;
 - b. de bestemmingsreserves.
2. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Artikel 44

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
 - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
 - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening

- strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.
 3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Artikel 45

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Artikel 49

1. In de balans worden onder de overlopende passiva afzonderlijk opgenomen:
 - a. verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
 - b. de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
 - c. overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Paragraaf 4.5.7. Toelichting op de balans

Artikel 54

1. In de toelichting op de balans worden de aard en reden van elke reserve en de toevoegingen en onttrekkingen daaraan toegelicht.
2. Per reserve wordt het verloop gedurende het jaar in een overzicht weergegeven. Daaruit blijken:
 - a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
 - b. de toevoegingen of onttrekkingen uit hoofde van het voorgaande boekjaar;
 - c. de toevoegingen of onttrekkingen bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening;
 - d. de verminderingen in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd;
 - e. het saldo aan het einde van het begrotingsjaar.

Artikel 55

1. In de toelichting op de balans worden de aard en reden van de voorzieningen, bedoeld in artikel 44 en de wijzigingen daarin toegelicht.
2. Per voorziening wordt het verloop gedurende het jaar in een overzicht weergegeven. Daaruit blijken:
 - a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
 - b. de toevoegingen;
 - c. ten gunste van de rekening van baten en lasten vrijgevallen bedragen;
 - d. de aanwendungen;
 - e. saldo aan het einde van het begrotingsjaar.